

O Volapükaf lens Valöpo!

Amul binob vemo fredik. E kikodo? Fino Volapükaf lens tel jenöfo edunoms bosu pro Volapük.

Flen Francesco Felici, kobü flen votik nemü Massimo Acciai, efünoms eli „Kosäd Litaliyänik Volapüka.” Kredob, das binon noganükam balid ad pafünön in Yurop, plä „Zän Volapüka” e „Flenef Bevünetik Volapüka” in Linglän, sis dead söla Johann Krüger.

Zeil kosäda at obinon ad propagidön Volapüki in Litaliyän. Jenöfo el Massimo ün tim at jäfom me lautam gramata vemo brefika Volapüka Litaliyänapüko. I desinoms ad lautön tidabuki pro oktidäbs Litaliyänik äsi vöda buki. Do oneodoms timi saidik ad fidunön dinis at, spelob ladöfiko, das obinos prim niteda valemik pro Volapük in Litaliyän.

Benovipob bofikanis flenas at demü lanäl gretik omas.

Ekö i sam legudik pro obs Kuradükon obis ad vobön ai plu pro Volapük e ad propagidön oni da vol lölik. Ün tim nulädik at, dabinons pöts gudik ad lärnön püki me Vüresod - milag gretik attimik. Suno olabobs vöda buki : Volapük/ Sperantapük e Sperantapük/Volapük.

Fütür Volapüka binon sefikum ka büo, danädü flens lanälük, kels jäfons me pük jönik e frutik at.

Valikosi Gudikün Oles ed Olikanes

sedom

RÄTS NITEDIK

TÜB ROMA

„Tüb at roma binon plu ka lafofulik” äsagom hiel Frederik.

„No baicedob,” ägespikof jiel Katrin. „Tüb at binon läs ka lafovagik.”

Nen mafetöms, lio äblufof-li jiel Katrin, das äverätikof? No ädabinson tegot su tüb, ed imosumoy romi nonik.

PAPÜRAPON

Sumolöd miligafladis glätik vagik tel, äsi kövi. Stanükolös täno miligafladis flanü od su tab, ko spad saidik ad seidön vü ons kövi. Seidolös kövi de flad bal jü votik. Nu sumolöd miligafladi vagik glätik nog bali e stanükolös ati zänodü köv. Ho vil Ekö flad, kel edofalon sui tab!

Lio kanoy-li dunön osi, das miligaflad blibon su köv nendas dofalon sui tab?

TRIBÜT CILAS

Ai elöfob cilis. Enemy cilis mäl oba : Donald, Regin, Minid, Fabian, Sofiad e Lalfred.

Nu matan lelöfik oba omotof cili nog bali ünü muls kil. Ya sevobs, das obinson hipul, ab no sevob, va obinobs in Deutän ud in Linglän ün tim et.

If obinobs in Deutän, nem, keli ovälobs obinson-li : u Jakob, u Mikael, u Peter, u Simon-li?

Ab if obinobs in Linglän, nem hicila obinson-li : u David, u Timot, u Con, u Max-li?

TIKODILOVEBLIN* - LI?

Säkolös eke ad penön vödi seimik su kōtot papūra, nendas ol logol oni. Nu yūlolöd, das in pok olik labol jenöfo kōtoti papūra votik, su kel pepenos ebo ot!

Lio kanol-li garanön atosi?

(Tikodiloveblin = telepathy)

KLEIKÜLÖD, BEGÖI SÄKÄDI OBIK

Reidan vilom sevön boel dö vöds : AT ed ATOS. Vilom sevön, va dabinons noms tefü vöds somik. Samo, daloy-li penön : at binos; atos binon? I vilom sevön, va daloy-li gebön vödis : ATON(s), ATOM(s), ATOF(s)?

- - - - -

Suemob kofudi reidana at. Jinos obe, das foms ela AT pagebons semikna pemiko. Ab daloy sagön, das AT binon vöd valemik. Seko foms : at(s) binon(s); elogom ati(s) binons verätiks.

Ab semikna viloy gebön vödi : ATOS (te in balnum) ad einifön dinädi patik. Samo : atos binos (u : binon) gudik. In tef at, no sevoy kise „binos“ mänlotülos. Jenöfo binos neudik. In tefs somik, daloy gebön : atos binos (u : binon). „Atos“ i traduton vödi „it“ (Linglänapük) e vödi „es“ (Deutänapük). Samo : Binos reinöfik; binos düp folid, e ret.

Vöds ATON(s) e ret no dabinons in Volapük. No daloy sagön : man binom oklälan; no löfofs atomi, e sümikosi, bi Dokan de Jong no äcedom, das gebi somik äbinon frutik. In tef at sagoy balugiko : „no löfofs hiati“ (u : „no löfofs omi“).

Pösodiko, buam obik binon ad finükön värbi sököl me „-os“ pos vöd „atos,“ ab äsä esagob, binon te buam obik. Daloy i labön finoti : „-on.“

= = = = =

LEON E BALHON (TUVEDOT)

Dels, ven leon äkanon sagön : „Älugob ädelo“ äbinons mudel (noöl verati) e dödel (sagöl verati).

Dels, ven balhon äkanon sagön : „Älugob ädelo“ äbinons dödel (noöl verati) e sudei (sagöl verati).

Dels soelik, ven nims bofik äkanons sagön : „Älugob ädelo“ binon seko dödel.

LIF E DEAD IN ZIF 'SHANGHAI' (FINOT)

Ab jiel *Nien* älaillifof dinis valik at sekü vil e kalad nämiks oka. Dü tim in fanäböp ägetof te bukis hiela *Mao* äsi propagidi se delagaseds kobädimik. Ab de utos, kelosi äsagoms gardans, ädasuemof, das töb bolitik äglofon in palet. (Jenöfo dasteif* äpluikon bevü calans velütik paleta, samo bevü hiels *Mao, Zhou Enlai* e matan ela *Mao* : jiel *Jiang Qing*, kel äbinof liman „Lusoga* Folanas,” kel isteifulon ad lovesumön reiganefi deadü el *Mao*.

Träit jiela *Nien Cheng* dü fanäbam* pävotukon fa muf at nedetio/detio pendülöma bolitik. Cifodans ästeifüloms ad blegükön ofi me luduns valasotik, ab nos ökanos plöpön ad atos. Bi leziöb ofa äbinon koldik e luimöfik, äsufof tatakis luegaflamata.* Leigo äfibükof ed äsäkuradükof kodü nelab nulüdota gudik, luta flifik e solanida.

„Ab datik, das ba öperob-la kani ad tikön kleiliko äjeikon obi plu ka jenöf, das hels oba äsefalons nameto*, das gingifs äbludons, e das iperob väti mödik. Seks lanavik id äprimons ad pubön. Suvo vim obik äbinon ad däsperön . . . ”

El *Nien* ye ädatikof siti prüdik koapaskilükama ad stütön sauni oka. No ävilof, das gardans ädasevoms zeili oka. Ad skilükön oki tikäliko, äresitof poedotis, kelis ilärnof as cil - id ädalärnof balädis* ela *Mao* nenbuko.

Lögs ela *Nien* ämufülons,* e gug sägik ofa äkodon, das vög ävedon visip raudik.

„Spikolöd klilikumo ! Vilol-li klemedön ?” äsäkom man klotugik.

Ädunob steifüli gretik. Ko näm valik oba äplöpob ad gespikön :

„No döbik !”

„Seko fümiko podejjütöl !”

Äsegolom se leziöb . . .

Bi no äkanoy breikön vili ofik, cifodans fino älibükons ofi ün yel 1973.

IX:69:2003

„Binos tim levemik, no-li ? Yels mäl e lafik in fanäböp binon tim lunik ad fanäböpön* pösodi nedöbik,” äplonof.

Dido lan ofa nog äbinon levikodik.

El *Nien Cheng* ävedof tidan, ab yels okömöl vel äbinons tio so fikuliks äs yels, kelis ilifädof in fanäböp.

Äsevof vütimo, das daut oka ideadof sekü kods müsterik.

Rüb äpubon valöpo, e patiko bevü calans reiganefa. Tsyinän ivedon ai plu neprogedik.

El *Nien* ai päsökof fa ganetans reiganefa. Ai plu äminiludof, das jidünan, äsi flens nätimik - igo anikans studanas oka, äbinons nunans reiganefa. Prüd äbinon nom ofa tefü valikos, kelosi id äsagof, id ädunof.

Pos tim nelunik, el *Nien* ädasevof, das ömutof lüvön lomäni oka. Too motäv ofa muton kobojenön ko ceins bolitik.

Tim no äbinon gudik jüs el *Den Xioping* ägegaenom nämäti ed äfövom boliti veitacedikum.*

Ün yel 1980, el *Nien Cheng* liedo ämofugof se Tsyinän, e pos tim anik älödof in zif Washington, (DC) kö älautof „Lif e Dead in Zif Shanghai”.

„Te God sevom, vio vemo isteifülob ad blebön fiedik lomäne obik,” äfinükof netuükamo. „Ab äneplöpob löliko, dub döbot nonik oba, ad dunön osi.”

VÖDS FRUTIK

BALÄD	an essay	LUEGAFLAMAT	pneumonia
DASTEIF	ambition	LUSOG	a gang
FANÄBAM	imprisonment	MUFÜLÖN	(to) wobble
FANÄBÖPÖN	to be in prison	NAMETO	by the handful
KLEMEDÖN	(to) surrender	VEITACEDIK	liberal

VÖDS FOL . . .
Fa hiel „Tsjechov“

Zedel nifüpik klilik . . . Flod binon vemik, nif kniron dis futs, e pö jiel „*Nadenjka*,“ kel kipof obi len brad, krugüls su tämeps e daun sus löpalip petegons me frod largentöfik. Stanobs su bel geilik. Fo obs plen skapik tenikon de futs obsik jü lestab fälida, logobs äsvo ini lok. Nāi obs slifavabil smalik me stof klilaredik petegöl dabimon.

„Slifavabobsös donio! o „*Nadenjda Petrovna!*“ dabegob ole, te mö naed bal! Lesiob ole, das oblebobs sefiks.“

Ab „*Nadenjka*“ dredof. Spad lölik de gumajuks smalik ofik jü fin donik bela gladik jinon lü of as gufur dredabik levemo dibik. Tikäl ofa binon teafülik, e natemam ofik stopon, ven logof donio. Ab kis bo ojenos-li, if oriskof ad flitön ini gufur?! Odeadof, operof täläkti!

„Dabegob ole!“ sagob. „No dredobsös! Ga suemol, das atos binon smalakurad, dredöf!“

Jiel „*Nadenjka*“ yilidof fino, e logob ma notodot logoda ofik, das dub yilid riskädükof lifi okik. Seidob ofi paeliko e dremiko ini slifavabil, bradob ofi, e stürob obi ko of ini gufur.

Slifavabil spidon äsä günaglöb. Lut paduflitöl flapon ini logod, roron e feifon in lils, sleiton e knibon doliko; vilonöv desleitön kapi de jots. Dub jok viena no labobs nämī ad natemön. Jinos, äsva diab it egleipon-la obis me klusv oksik, e tränon-la obis rorölo ini höl. Yegs zük kobioflumons ad strip lunik . . . nog dü pülatimil, ed obs - so jinos - opäridikobs!

„Lelöfob oli, o „*Nada!*“ sagob lafalaodiko.

Slifavabil primon ad vegön ai nevifikumo. Ror e brum slifabemas* no plu binons so jeikiks, natemam sästopon* e fino stadobs dono. El „*Nadenjka*“ binof ni lifik ni deadik. Binof paelik e natemof töbo . . . Yufob ofi ad löädön.

„Demü prem nonik oslifavabob dönu,“ sagof, du lülogof obi me logs lejekik. „Demü bos nonik in vol! Binob tio deadik!“

IX:71:2003

Boso latikumo säkofudikof, e logedof obi säkölo ini logs: va
espikob-la vödis fol et, u va te ekredof-la in lenoid viratepa, das
elilof onis.

(Petradutöl se Rusänapük fa hiel F. J. Krüger)

VÖDS NEKÖSÖMIK

SÄSTOPÖN to come to a standstill SLIFABEMS runners (of sledge)

NETAKED

Slipülöf nevifik.
Lögs plumbiko vefons
Smilil ziflitülön vamüliko
in cem dremülöl.
Golon, kömon, mojedon oki,
ziikon, e fino põlavegon . . .
Vilupob täno obi
ini mem kisa semik ola,
e laiziikob . . .

NAMS

Nams, kels de koap mofugons,
e kö koap tüvon sefädöpi;
nams, de kels mürons
lefäks pesofüköl.
Nams dreda, deadama,
drenöls dub soaf löföl.
Nams dremöl silo,
branöls solo, deadöls dago.
Nams epõlavegöl in röbül,
kels nevifiko panüsügons
Dub koap müätik.

(Fa hiel Francesco Felici)

NUNILS SE VOL LÖLIK

DEAD FA BIENS

Hipul bäldotü lifayels degbal ädeadom posä pätatakom e pästegülom fa blens millik in Mäxikän feilanik*. Jenot at äjenon ven hiel *Celso Hernandez* lekänom kümami bienas, kel änäston in bim. Cils ä daülans anik id ästanons nilo, ed i pätatakons fa biens, ab älaillifons to stegüls lemödik. Cifodanef äsesmokädon* topi ad dadeidön* bienis.

BLIT BREFIK PAPROIBON

Cödan* in zif Scunthorpe (Linglän) äbüdom kusadäbi ad gegolön lomlo ad lenükön bliti lunik. Äsagom, das blit brefik no sōton palenlabön in cödöp. Kusadäb äbegom säkusadi, ab äplänom, das ikömom stedo de vob oka as pavan, kö stom äbinon tu hitik ad lenlabön bliti lunik. „Neal odälob, das selman stanonös fo cödanef at in blit brefik. Mutoy jonön stimi is,” äfövom cödan. Posä ägekömom foi cödanef, pladulan kusadäba äsagom, das no ldesinom ad jonön nestimi.

GALIKOM POS YELS DEGZÜL

Man in Tats Pebalöl Lamerikäna egegaenom sevedi pos yels degzül in komad*. Eglldom moti oka, kel ästebedof flanü bed. Ma of, ebinon milag. Hiel *Terry Wallis* (bäldotü lifayels kildegzül) ibinom lä Zän Sanavik tō „Mountain View” (= Selogam Belik), tata Arkansas, sis yulul yela 1984 ven tood oka Itroivon.* Daut nemü *Amber* pämotof brefüpo bü mjenot. Anu labof lifayells degzül e söi Wallis sagom, das vilom futogolön dönu pro of. Binom viktin follimaflapa* sekü toodatroiv.

CÖDAN	a magistrate	KOMAD	a coma
DADEIDÖN	to exterminate	SKÄNÖN	to anger
FEILANIK	rural	SESMOKÄDÖN	to fumigate
FOLLIMAFLAP	quadriplegia	TROIVÖN	to crash